

Auguste Rodin

Constantin Brancusi

Remus Botarro

SARUTUL IN PLASTICA A TREI SCULPTORI : RODIN, BRANCUSI, BOTARRO.

Tema sarutului este straveche, de cind lumea si de cind prima pereche adamica va fi savirsit acest gest ca pe o prima incizie, in eternitate, a tuturor viitoarelor semne de dragoste. La Brancusi, in ciuda faptului ca „Sarutul” lui este in general descris ca o replica a lucrarii cu acelasi nume, sculptata de Rodin, lucrurile devin mai precise si mult mai reverberante prin insasi declaratia autorului care afirmasem la acea vreme: << am vrut sa fac ceva aparte, care sa nu spuna povestea unei singure perechi ci sa descrie simtamintul tuturor indragostitilor care s-au perindat pe aceasta planeta, in toate timpurile. >>

In vreme ce Rodin infatiseaza un splendid sarut carnal, pur senzual si deci o piertificare a *acelei* clipe de euforie trecatoare, fapt datorat personificarii riguroase a protagonistilor in forme individualizate, cu o anatomie precisa si fara posibile spatii deschise spre interpretari generale, Brancusi, dimpotriva, reduce formele catre limita extrema a simbolului si spiritualizeaza piatra pina acolo unde fiecare indragostit al planetei se poate cu usurinta regasi in gusul de dragoste. Pe portalul bisericii Sain Pierre de la Tour din Alunay se mai pastreaza un sarut cioplit in piatra cu trei secole in urma. Unii cercetatori au incercat recent sa identifice in aceasta sculptura sursa de inspiratie pentru opera lui Brancusi uitind cu buna stiinta sau refuzind sistematic sa stie ca marele sculptor a ramas gorjean pina in ultima clipa de viata, cit si faptul definitiv ca el dusese in lumea mare si la Paris, toate legendele stabunilor si inegalabilele povesti populare auzite in frageda-i copilarie, printre care si pe aceea a Dragobetelui in care se vorbeste atat de profund si unic despre sarutul celor doi indragostiti a caror unire se transforma in zbor si in metamorfozarea celor doi tineri intr-un singur intreg, in devenirea catre o singura si androgenica faptura pornita catre o lume mai buna si mai feerica: cea a legendei. Sarutul lui Brancusi este, in esenta lui cea mai pura, in mod cert, de natura „dragobetica” si orice cercetare atenta si temeinica a acestei sculpturi de temelie in intreaga istorie a artelor moderne, va confirma acest adevar. Personajele infatisate de el nu mai sunt doua fiinte ci, in mod total si iremediabil inscris in trainicia pietrei, ele devin un singur intreg contopindu-se cosmic dar si teluric, asa cum pina la Brancusi nu s-a mai infatisat in nici una dintre capodoperele anterioare acestui genial artist.

Botarro, ca si Brancusi, un roman pornit sa duca in lume desaga plina cu miracole si taine adunate din adincurile straniilor traditii zamolxiene, culese din pietrele fermecate la Sfinxului Carpatin dar si ale trovantilor Costestilor, a indraznit sa savirseasca cu dalta un al treilea sarut. De data aceasta se va intimpla un lucru nemaipomenit si cu totul nou in plastica: din sarutul celor doi indragostiti contopiti in inspirate forme geometrice, se va naste un al treilea personaj incredibil si totusi prezent: vidul cosmic. Botarro viseaza, iar visul lui cel din piatra povesteste despre nesfirsirea universului inscrisa in insasi trupurile celor doi. Acolo, unde ar trebui sa fie inimile contopite, de piatra fierbinte, a indragostitilor, urma securii inscrisa la baza cercului simbolizind perfectiunea, nu se mai afla nimic decit nesfirsirea. Si totusi, asa cum afirma Botarro „prin fereastra deschisa in pieptul pietrei putem totusi privi infinitul, cu toti astrii lui.. Inchei acest an 2004 cu senzatia inaltatoare de a fi putut scrie despre trei mari opere de arta ale trei artisti cu totul exceptionali si fiecare unic in felul lui: Rodin, Brancusi si Botarro

Paris, in preajma Anului Nou, care tot mai bun si curat sa fie !

Radu Ionescu